

בס"ד.

כשרות המזון לפסח

- א. יש להקפיד ביותר על כשרות מוצרי המזון לפסח,** ויותר מכל השנה. הסיבה היא כיון שיצור מזון נעשה היום בתערובות טכנולוגיות מורכבות מאוד, באופן שאדם רגיל בביתו אינו מסוגל להעלות בדעתו איזו תערובת רכיבים יש במוצר.
- ב. מצרך מזון מעובד (=לא פירות וירקות),** שאין עליו כשרות לפסח **אסור לאוכלו בפסח.** ואין לסמוך על דברי המוכר בזה. ולא על חזונו הדתית, כי כנ"ל הוא עצמו אינו מודע לתהליכי היצור המורכבים).
- ג. כמו"כ אין לסמוך על המילים הבודדות "כשר לפסח"** כאשר לא ברור מיהו נותן ההכשר, ולא על מדבקה כלשהיא שעליה כיתוב "כשר לפסח". כמו"כ יש להזהר ממוצרי מזון בתפזורת – כאשר רק המוכר אומר שהם "כשרים לפסח".
- ד. דגים קפואים ובשר מעובד,** צריכים אישור כשרות לפסח, כדי לוודא שלא מוזרק להם עמילן חמץ.
- ה. ראוי שלא לקנות מוצרים הידועים כחמץ, אף כאשר הם עשויים בהכשר לפסח,** (כמו 'לחמניות', 'ופלים', אטריות, וכו'). והוכח שנגרם בזה מכשול, ויש זיופים של יצרנים המערבבים קמח מצה עם קמח רגיל, וכבר אכלו בגלל זה בטעות חמץ גמור בפסח. (יש לתמוה על תאוות הממון של יצרנים אלו. כי עיקר החשש באיסור קטניות, הוא כמבואר בראשונים שעושים מהם עיסה הדומה לעיסה של החמץ; ועל זה כתב הטור סי' תנ"ג שהוא חומרא יתירה, ורבנו ירוחם כתב שהוא מנהג שטות, והבי"י כתב שאין חוששין לזה אלא האשכנזים, ואעפ"כ כמה מחמירים בענין זה. כ"ש לעשות עניינים הדומים לחמץ ממש, רק "בהכשר לפסח", בוודאי אינו מוסכם לחז"ל).
- ו. מותר לאכול פירות מיובשים.** אבל צריך להקפיד מאוד לקנותם בהכשר דווקא, מפני שיתכן שמשמרים אותם, או מבריקים אותם, או מפרידים אותם זמ"ז, באבקות וחומרים שהם בחשש חמץ.
- ז. הספרדים לא נהגו בדר"כ איסור באכילת קטניות,** ונוהגים לאכול אורז, אפונה, תירס, חומס, שעועית, פול, ועוד. ויש נוהגים לאכול מהנ"ל רק כשהם טריים ולא כשהם שימורים. ויש הנמנעים רק מאכילת חומס, מפני שהוא מזכיר (בשמו ובתססה והניפוח שלו) את החמץ. וכל אחד ימשיך במנהג אבותיו ולא יטוש תורת אמו. עכ"פ האוכלים כל אחד מהנ"ל, עליהם לברור אותם שלש פעמים, כדי לוודא שאין שם דגנים שהתערבו במקומות האריזה.
- ח. ספרדי שנהג איסור בקטניות,** יכול לעשות התרה כשיש צורך (כגון חולי), ולהתחיל לאכול קטניות. ואם הוא בחור הסמוך על שולחן הוריו שנהגו בזה איסור, אחר חתונתו אינו חייב להמשיך במנהג זה ואפילו בלא התרה. וכ"ז לספרדי; אבל אשכנזי אינו יכול לעשות על מנהג זה התרה, וחייב להמשיך באיסור זה. (הגר"ע יוסף בחזו"ע עמ' פד ופו, והליכות מועד עמ' קכ).
- ט. הנוהגים לאכול קטניות, מותרים גם באכילת כל הפיצוחים.** אולם אסור לקנותם בלי הכשר, מפני שפעמים רבות תנור הקליה הוא חמץ, ומפני שלפעמים תיתכן תערובת קמח בקליה. (חזו"ע הל' כשרות לפסח הל' ט).
- י. על אורז צריך הכשר לפסח,** היות ומשייפים אותו ומסירים ממנו את החודים שלו, והשיוף נעשה בדרך כלל עם עמילן או עם חומר אחר, שלא תמיד ברור שהוא כשר לפסח.

יא. אורז שהוא מבריק, ויש ספק אם הברקה זו נעשתה ע"י עמילן של חיטה, אם אי אפשר לברר זאת (שאינן לו הכשר לפסח), יש להתירו לפסח על ידי רחיצה ושפשוף היטב במים לפני פסח. (חזו"ע עמ' קיח).

יב. הדרך הנכונה ביותר בצריכת תבלינים לפסח, היא לקנותם שלמים ולברור אותם בנחת ולטחון אותם במטחנה ביתית כשרה לפסח, בבית. ודרך זו יותר טובה מכל ההכשרים, לפי שבתבלינים מצויים בעיות רבות בשוק המסחרי. (הראש"ל הגרש"מ עמאר שליט"א).

יג. לתשומת לב: מוצרי מזון וחטיפים שיש עליהם כשרות מהודרת כל השנה, ואילו בפסח אינם בכשרות מהודרת "בגלל שהם מכילים קטניות", אין למהדרין בכשרות לאכול מהם, אף כשהם אוכלים קטניות, כי במוצרים אלו יתכן שיש רכיבים **נוספים** שאינם להם כשרות מהודרת לפסח (והם זולים יותר ליצרן, והוא מנצל את זה שבלאו הכי אין לו ביצור לקראת פסח הכשר מהודר, ומוזיל לעצמו עלויות ע"י הכנסת עוד רכיבים שאינם 'מהדרין'). (הליכות מועד עמ' קכה).

יד. אפילו דברים שניתן היה להקל בהם ע"פ ההלכה, ישראל עם קדושים נהגו להחמיר **ולבקש הכשר לפסח על כל דבר,** גם כשהוא מותר לפי כללי ההלכה. ויש לזה סמך ונכון הדבר לנהוג כן. (ואף להספרדים, עיין שו"ת תפילה למשה ח"ב סי' ה).

טו. יש להשתדל שלא לקנות בחנות שבה אין מקפידים על הפרדה מוחלטת בין דברי כשר, לחמץ שחייב להיות סגור. ולכל הפחות יש להעיר לבעל המקום שיש שם תקלה, שאלי"כ נמצא שהקונה בשתיקה מחזק ידי עושי עבירה.

טז. חנות יהודית שבה נמכרים (בפועל) דברי חמץ בפסח, אסור מן הדין לקנות בה אפילו דברים כשרים לפסח, משום איסור מסייע ידי עוברי עבירה.